

Istungidokument

B9-0552/2022

9.12.2022

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse väljavaadete kohta Iisraeli ja
Palestiina jaoks
(2022/2949(RSP))

**Michael Gahler, Lukas Mandl, Andrius Kubilius, Juan Ignacio Zoido
Álvarez, Antonio López-Istúriz White, David Lega, Anna-Michelle
Asimakopoulou**
fraktsiooni PPE nimel

B9-0552/2022

Euroopa Parlamendi resolutsioon kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse väljavaadete kohta Iisraeli ja Palestiina jaoks (2022/2949(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Lähis-Ida rahuprotsessi kohta,
 - võttes arvesse, et 29. aprillil 2021 nimetati ELi eriesindajaks Lähis-Ida rahuprotsessis Sven Koopmans,
 - võttes arvesse avaldust, mille komisjoni president Ursula von der Leyen tegi 14. juunil 2022 koos Iisraeli peaministri Bennettiga, ja avaldust, mille ta tegi samal päeval koos Palestiina peaministri Shtayyeh'ga,
 - võttes arvesse Iisraeliga suhtlemiseks loodud delegatsiooni juhi Antonio López-Istúriz White'i 23. novembri 2022. aasta avaldust terrorirünnakute kohta Jeruusalemmas,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi presidendi Roberta Metsola 23. mai 2022. aasta kõnet Knessetis ja tema 30. mai 2022. aasta visiiti Rām Allāhisse,
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu ülevaadet olukorrast Lähis-Idas, sealhulgas Palestiina-küsimusest, mille tegi 25. augustil 2022 ÜRO Lähis-Ida rahuprotsessi erisaadik Tor Wennesland,
 - võttes arvesse nõukogu 8. jaanuari 2016. aasta ja 20. juuni 2016. aasta järeldusi Lähis-Ida rahuprotsessi kohta,
 - võttes arvesse 3. oktoobril 2022 toimunud ELi-Iisraeli assotsiatsiooninõukogu kohtumist ja selle järeldusi,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et Lähis-Ida rahuväljavaated on jätkuvalt Euroopa Liidu peamine prioriteet; arvestades, et Euroopa Parlamendi president Roberta Metsola tegi 2022. aasta mais kaks ametlikku visiiti Iisraeli ja Jordani Läänekaldale; arvestades, et Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen külastas 2022. aasta juuni keskel ka Tel Avivi ja Rām Allāhit; arvestades, et EL nimetas Sven Koopmansi ametisse ELi eriesindajana Lähis-Ida rahuprotsessis ajavahemikuks 1. maist 2021 kuni 28. veebruarini 2023;
- B. arvestades, et EL on korduvalt kinnitanud oma toetust kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele, mille kohaselt Jeruusalemm on mõlema riigi pealinn ning turvaline Iisraeli Riik ning sõltumatu, demokraatlik, külgnev ja elujõuline Palestiina riik eksisteerivad kõrvuti rahu ja turvaliselt; arvestades, et EL on nõudnud otseste rahukõneluste taasalustamist Iisraeli ja Palestiina omavalitsuse vahel;
- C. arvestades, et 3. augustil 2022 kuulutas Iisraeli peaminister Yair Lapid välja valimised, mis on kolme aasta jooksul juba viiendad; arvestades, et Iisrael on seega praegu

delikaatses poliitilises olukorras; arvestades, et valimised toimusid 1. novembril ja endine peaminister Benjamin Netanyahu sai enamuse; arvestades, et Palestiina Seadusandliku Nõukogu viimased valimised toimusid 25. jaanuaril 2006; arvestades, et ÜRO erisaadik Tor Wennesland rõhutas, et Palestiina ühtsus on keskse tähtsusega, kuna tõeline poliitiline protsess „peab hõlmama Palestiina omavalitsuse tugevdamist ja selle võimet suhelda Iisraeliga poliitilistel, majanduslikel ja julgeolekualastel teemadel ning töötada Palestiina seadusliku valitsuse Gazasse tagasipöördumise nimel“;

- D. arvestades, et vägivalda, terrorismi, sealhulgas tsiviiliskute vastu suunatud rünnakuid ja vägivalda õhutamist süvendavad provokatiivsed meetmed ja vaenu õhutav retoorika ning need on konflikti rahumeelse lahendamise igati vastuolus; arvestades, et hiljuti pidas Palestiina terrorirühmitus Islami Džihaad kiiduväärseks 23. novembril 2022 Jeruusalemmas toimunud kahte pommirünnakut, milles hukkus üks inimene ja sai vigastada vähemalt 20 inimest; arvestades, et murettekitava terrorirünnakute laine tõttu on Iisraeli ohutase kõrge; arvestades, et EL on korduvalt tunnustanud Iisraeli õigust eksisteerida, tema õigust võidelda terrorismi vastu ja õigust kaitsta oma tsiviilelanikkonda; arvestades, et Hamas, sealhulgas Hamas-Izz al-Din al-Qassem, on kantud selliste terroristide ELi loetellu, kelle suhtes kohaldatakse terrorismivastases võitluses piiravaid meetmeid, nagu ka Palestiina Islami Džihaad ja Palestiina Vabastamise Rahvarinne;
- E. arvestades, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on süvendanud piirkonna nõrku külgi ja geopoliitilisi pingeid ning toiduga kindlustamatus kasvab järsult;
- F. arvestades, et piirkonna kodanikuühiskonnal, täpsemalt Iisraelis, Jordani Läänekaldal ja Gazas tegutseval kodanikuühiskonnal, on võtmeroll ühiskonnas sildade loomisel ning rahu ja sallivuse edendamisel ning vägivallast hoidumisel;
- G. arvestades, et Aabrahami lepingute deklaratsioonis kinnitatakse taas 2020. aasta augustis allkirjastatud Aabrahami lepinguid ja viidatakse järgnenud kokkulepetele, mille eesmärk on normaliseerida suhted Iisraeli ja teiste Araabia riikide vahel;
- H. arvestades, et 27. oktoobril 2022 kirjutasid Liibanon ja Iisrael alla USA vahendatud merepiiri märgistamise lepingule, et vältida konflikti eskaleerumist ja suurendada jõupingutusi piirivaidluse lahendamiseks; arvestades, et ÜRO Liibanoni erisaadik Joanna Wronecka ja EL nimetasid seda ajalooliseks kokkuleppeks; arvestades, et Euroopa Liit pidas lepingut väga kiiduväärseks;
1. on mures selle pärast, et hiljutiste sündmuste järel on konflikti lahendamise väljavaated takistanud pidev vägivald, terroriaktid, poliitiline ummikseis ja üldine poliitilise tahte puudumine; on väga mures selle pärast, et Venemaa sõda Ukraina vastu mõjutab ka Iisraeli Riigi, Jordani Läänekalda ja Gaza sektori elanike elutingimusi ja toidu kättesaadavust¹;
 2. kordab oma vankumatut toetust kahe riigi koosseksisteerimisel põhinevale kokkulepitud

¹ <https://data.worldbank.org/indicator/SN.ITK.MSFI.ZS?locations=IL>;
<https://www.wfp.org/countries/palestine#:~:text=Prior%20to%20the%20outbreak%20of,it%20is%20around%2064%20percent>

lahendusele, mis põhineb 1967. aasta piiridel ja mis on hädavajalik rahu saavutamiseks Lähis-Idas, kus turvaline Iisraeli Riik ning sõltumatu, demokraatliku ja elujõuline Palestiina riik eksisteeriks kõrvuti rahu ja turvaliselt ning mõlema riigi pealinn oleks Jeruusalemm ja austataks täielikult rahvusvahelist õigust; on veendunud, et on vaja teha suuremaid jõupingutusi, et leida konfliktile kauaoodatud õiglase, kõikehõlmav, realistlik ja püsiv lahendus;

3. rõhutab, kui oluline on, et mõlemad pooled alustaksid võimalikult kiiresti sisulisi läbirääkimisi ja säilitaksid kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse elujõulisuse; kutsub mõlemaid pooli üles vältima meetmeid, mis võiksid selle eesmärgi saavutamist takistada ja konflikti süvendada, sealhulgas ühepoolsed meetmed, mis võivad mõjutada läbirääkimiste tulemusi, samuti terroriakte ja vägivalda õhutamist; kordab oma korduvaid üleskutseid mõlemale poolele kinnitada oma pühendumust kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele;
4. mõistab teravalt hukka jätkuva vägivalda, terroriakte ja vägivalda õhutamise, mis on täiesti kokkusobimatu rahumeelse kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse edendamise ja leppimiseni jõudmisega ning mida on süvendanud provokatiivsed meetmed ja vaenu õhutav retoorika; mõistab ühtlasi karmilt hukka Hamasi, Palestiina Islami Džihaadi ja muude terrorirühmituste valimatud raketirünnakud; rõhutab, et usalduse taastamiseks ja rahuväljavaateid veelgi halvendava eskaleerumise ärahoidmiseks on väga oluline täita võetud kohustust võtta vägivalda, terrorismi, vaenukõne ja vihkamisele õhutamise vastu mõjusaid meetmeid; kordab oma vankumatut pühendumust Iisraeli julgeolekule; nõuab, et toimepanijad võetaks vastutusele kooskõlas rahvusvahelise inimõigustealase õigusega; kutsub Iisraeli üles järgima oma õiguspäraste julgeolekuvajaduste täitmisel jõu kasutamise proportsionaalsust;
5. tuletab meelde, et asundused on rahvusvahelise õiguse kohaselt ebaseaduslikud, ning rõhutab, et hiljutised otsused uute asunduste loomise kohta õhustavad veelgi väljavaateid elujõulise kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse leidmiseks, eelkõige E1 piirkonnas ja Jordani Läänekaldal; mõistab hukka asunike vägivalda ja nõuab vastutusele võtmist; on mures tsiviilisikute hukkamise pärast Gaza sektoris;
6. kinnitab veel kord, et austab täielikult Iisraeli Riigi demokraatiat ja suveräänsust, eriti valimiskampaania ja poliitiliste võitluste ajal, ning tunnustab täielikult Iisraeli õiguspäraseid julgeolekuvajadusi ja tema ees seisvaid probleeme; rõhutab Euroopa Parlamendi presidendi Roberta Metsola sõnumit, et „See on paljudele väljaspool Iisraeli kujuteldamatu, et Iisraeli õigus eksisteerida on endiselt küsitav. Lubage mul selgelt välja öelda, et Euroopa toetab alati Iisraeli õigust eksisteerida“; kordab, et Iisraelil on täielik õigus võidelda terrorismi vastu ja õigus kaitsta oma tsiviilelanikkonda; kutsub Iisraeli üles järgima oma õigustatud julgeolekuhuvide kaitsmisel jõu kasutamise proportsionaalsust;
7. taunib teravalt viimast valimatut raketite tulistamist Hamasi poolt Iisraeli rahvastikukeskuste pihta ning Palestiina Islami Džihaadi poolt heaks kiidetud terroristlike pommirünnakute viimast lainet, mis on rahvusvahelise humanitaarõigusega keelatud; avaldab ohvrite perekondadele kaastunnet; nõuab kõigi rünnakute viivitamatut lõpetamist;

8. rõhutab, et veelgi tuleks toetada demokraatiat Palestiinas, ning kutsub rahvusvahelist üldsust üles kahekordistama jõupingutusi Palestiina omavalitsuse ja selle institutsioonide tugevdamiseks, et saavutada Palestiina-sisene ühtsus, mis on oluline element kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse saavutamiseks; nõuab tungivalt, et kõik Palestiina jõud jätkaksid viivitamata pingutusi leppimise saavutamiseks ning korraldaksid eelkõige ammu toimuma pidanud presidendi- ja parlamendivalimised; on seisukohal, et Jordani Läänekalda ja Gaza poliitiline eraldamine aitab kaasa halvenevale humanitaarolukorrale Gaza sektoris; rõhutab, et Palestiina omavalitsus peab võtma sellega seoses suurema vastutuse ja täitma Gazas valitsusülesandeid;
9. väljendab heameelt asjaolu üle, et 6. oktoobril 2022 toimus ELi-Iisraeli assotsiatsiooninõukogu kohtumine, ning nõuab, et EL edendaks selliste kohtumiste kaudu rahuprotsessi käsitlevat dialoogi; kordab, et nagu ELi-Iisraeli assotsiatsiooninõukogu 12. istungil 19. septembril 2022 märgiti, tuleb kogu piirkonnas saavutada terviklik ja kestev rahu ning püüda edendada hiljuti loodud diplomaatilisi suhteid Iisraeli ja mitme Araabia riigi vahel, et suurendada väljavaateid saavutada Lähis-Ida rahuprotsessis terviklik lahendus;
10. tunnustab Aabrahami lepinguid ning Iisraeli ja Araabia riikide suhete normaliseerimist, mis on tihendanud koostööd julgeoleku- ja kaubandusvaldkonnas, mis on võimas tegur piirkonna riikidevaheliste suhete ümberkorraldamisel; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks nimetatud ELi eriesindajat üles uurima koos Araabia riikidega, kuidas nende vastavad normaliseerimislepingud Iisraeliga võiksid aidata kaasa kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele ning Jordani Läänekalda ja Gaza majandusarengule; nõuab, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks nimetatud ELi eriesindaja käivitaksid uue rahualgatuse, mis hõlmaks ka Araabia riike, kes on normaliseerinud oma suhted Iisraeli Riigiga, et lõpetada praegune läbirääkimiste seiskumine ja hakata uuesti rahukõnelusi pidama; nõuab sel eesmärgil Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks nimetatud ELi eriesindaja volituste pikendamist kuni selle pikaajalise konflikti tulemusliku lahendamiseni; kinnitab veel kord, et Aabrahami lepinguid tuleb arvesse võtta selle piirkonna jaoks mõeldud Euroopa strateegias, mille eesmärk on soodustada piirkondlikku koostööd ning aidata piirkonnal saavutada stabiilsust ja rahu; kutsub komisjoni ja nõukogu üles toetama Iisraeli ja Araabia riikide vaheliste suhete normaliseerimist Aabrahami lepingute rakendamise ja laiendamise teel, mis on oluline panus, et saavutada Lähis-Idas püsiv rahu;
11. peab Iisraeli ja Araabia riikide suhete normaliseerimise kontekstis kiiduväärseks Liibanoni ja Iisraeli valitsuste vahelist kokkulepet kehtestada alaline merepiir; on seisukohal, et see leping toob kaasa edasised positiivsed edusammud, mis suurendavad julgeolekut, stabiilsust ja heaolu nii piirkonnas kui ka kaugemal; on seisukohal, et see leping võib suurendada Liibanoni ja selle elanike kasu ning vastata väga vajalike energiaressursside nõudlusele, mis tuleneb Venemaa agressioonist Ukraina vastu; peab kiiduväärseks ELi koostööd piirkondlike partneritega 2002. aasta Araabia rahualgatuse alusel; nõuab ühiseid jõupingutusi poolte konstruktiivseks vahendamiseks ja läbirääkimiste sujuvaks taasalustamiseks poolte vahel, et leida õiglane ja realistlik lahendus;

12. on seisukohal, et kodanikuühiskonna rahastamine ELi poolt on konstruktiivne panus iisraellaste ja palestiinlaste vaheliste sidemete loomisse; nõuab, et ELi programmidega edendataks inimestevahelisi kontakte eri etniliste ja usuvähemuste, inimõiguste kaitsjate, ajakirjanike ja naisorganisatsioonide vahel osana ELi jõupingutustest edendada usu- ja veendumusvabadust, väljendus- ja ühinemisvabadust nii Iisraelis kui ka Palestiina aladel;
13. tunnustab ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsiooni Lähis-Idas rolli Palestiina pagulastele elutähtsate teenuste osutamisel; kordab hariduse tähtsust kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse väljavaadete loomisel; kordab, et vihkamine, vägivalda õhutamine ja antisemitism on vastuolus ELi väärtustega ning konflikti lahendamise peamised takistused; kordab oma seisukohta, et kõik liidu vahenditest toetatavad kooliõpikud ja õppematerjalid peavad olema kooskõlas UNESCO rahu, sallivuse, kooseksisteerimise ja vägivaldast hoidumise standarditega; rõhutab, et ELi rahastamine tuleb peatada, kui esitatakse selged ja põhjendatud tõendid väärkasutuse kohta;
14. kutsub Iisraeli Riiki üles võimaldama humanitaarabil jõuda kõige haavatavamateni nii Jordani Läänekaldal kui ka Gazas; tuletab meelde, et kõik ELi rahalised vahendid peavad jõudma sihtrühmadeni, eriti kõige haavatavamate inimesteni, ega tohi sattuda valedesse kättesse; kordab, et nõuab poliitilist lahendust, mis lõpetaks blokaadi ja leevendaks humanitaarkriisi Gaza sektoris, ja vajalikke julgeolekutagatise, et vältida Iisraeli vastu suunatud vägivalda;
15. rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid peavad toetama ühisalgatusi sotsiaal- ja majandussektorites, sealhulgas vee- ja energiasektoris, et edendada jõukust ja sotsiaalseid kontakte kahe territooriumi vahel; kordab sellega seoses oma toetust strateegiale „Global Gateway“, mille eesmärk on koostoimes lõunanaabruse majandus- ja investeerimiskavaga arendada kaubandussidemeid alternatiivina algatusele „Üks vöönd, üks tee“, eelkõige Pärsia lahe koostööühikute riikide, Jordaania, Iisraeli, Palestiina ja Kreeka vahel, mis oleks kaupade ja energiaressursside ELi sisenemise koht; tuletab meelde, et see alternatiiv tõhustaks veelgi piirkondliku integratsiooni ja piirkondliku dialoogi protsessi ning edendaks pikaajalist partnerlust, koostööd ja rahu kõigi piirkonna riikide vahel;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ELi eriesindajale Lähis-Ida rahuprotsessis, ÜRO peasekretärile, Araabia Riikide Liiga peasekretärile, Iisraeli Knessetile ja valitsusele, Palestiina omavalitsuse presidendile ja Palestiina Seadusandlikule Nõukogule.